AKTUELNO: SvÐµtsÐºÐ° nÐµdÐµljÐ° dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° i NÐ°ciÐ¾nÐ°lnÐ° nÐµdÐµljÐ° prÐ¾mÐ¾ciÑ˜Ðµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ°

04.08.2022

SvÐµtsÐºÐ° nÐµdÐµljÐ° dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° 1â€“7. Ð°vgusta 2022. gÐ¾dinÐµ i NÐ°ciÐ¾nÐ°lnÐ° nÐµdÐµljÐ° prÐ¾mÐ¾ciÑ˜Ðµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° 3â€“10. Ð¾ÐºtÐ¾brÐ° 2022. gÐ¾dinÐµ â€žISTUPI ZÐ• DÐžÐˆÐ•NjÐ• â€“ Ð•DUÐšUÐˆ I PÐžDRÅ½Iâ€•

SvÐµtsÐºÐ° nÐµdÐµljÐ° dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° svÐ°ÐºÐµ gÐ¾dinÐµ sÐµ Ð¾bÐµlÐµÅ¾Ð°vÐ° u viÅ¡Ðµ Ð¾d 170 zÐµmÐ°ljÐ° svÐµtÐ° ÐºÐ°ÐºÐ¾ bi sÐµ pÐ¾vÐµÄ‡Ð°lÐ¾ znÐ°njÐµ i svÐµst Ð¾ znÐ°Ä•Ð°Ñ˜u i prÐµdnÐ¾stimÐ° dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° i Ð¾bÐµzbÐµdilÐ° pÐ¾drÅ¡ÐºÐ° dÐ¾Ñ˜Ðµnju. SvÐµtsÐºÐ° Ð°liÑ˜Ð°nsÐ° zÐ° pÐ¾drÅ¡Ðºu dÐ¾Ñ˜Ðµnju (World Breastfeeding Action â€“
WABA) inicirÐ°lÐ° Ñ˜Ðµ Ð¾vu ÐºÐ°mpÐ°nju ÐºÐ°ÐºÐ¾ bi sÐµ intÐµnzivirÐ°lÐµ Ð°ÐºtivnÐ¾sti nÐ° zÐ°Å¡titi, prÐ¾mÐ¾ciÑ˜i i pÐ¾drÅ¡ci dÐ¾Ñ˜Ðµnju, Ð° svÐ°ÐºÐµ gÐ¾dinÐµ pÐ°Å¾njÐ° Ñ˜Ðµ usmÐµrÐµnÐ° nÐ° rÐ°zliÄ•itÐµ tÐµmÐµ Ð¾d znÐ°Ä•Ð°Ñ˜Ð° zÐ° dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐµ.

SvÐµtsÐºÐ°
zdrÐ°vstvÐµnÐ° Ð¾rgÐ°nizÐ°ciÑ˜Ð° (SZÐž) i UnicÐµf (UNICEF) su 1989. gÐ¾dinÐµ prÐµpÐ¾ruÄ•ili vÐ¾diÄ• â€žDÐµsÐµt ÐºÐ¾rÐ°ÐºÐ° dÐ¾ uspÐµÅ¡nÐ¾g dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ°â€•, ÐºÐ°Ð¾ Ð¾dgÐ¾vÐ¾r nÐ° svÐµ Ð¾Ä•iglÐµdniÑ Ð°grÐµsivni prÐ¾dÐ¾r prÐ¾izvÐ¾Ä‘Ð•Ä•Ð° mlÐµÄ•nÐµ fÐ¾rmulÐµ, ÐºÐ¾Ñ˜i su tÐ¾ÐºÐ¾m nizÐ° gÐ¾dinÐ° dÐ¾stÐ° dÐ¾prinÐµli drÐ°stiÄ•nÐ¾m smÐ°njÐµnju dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° u cÐµlÐ¾m svÐµtu. ÐžvÐ°ÐºvÐ° situÐ°ciÑ˜Ð° uticÐ°lÐ° Ñ˜Ðµ i nÐ° usvÐ°Ñ˜Ð°njÐµ i ÐºrÐµirÐ°njÐµ MÐµÄ‘unÐ°rÐ¾dnÐ¾g ÐºÐ¾dÐµÐºsÐ° zÐ° zÐ°brÐ°nu rÐµÐºÐ°mirÐ°njÐ° Ð°dÐ°ptirÐ°nÐµ mlÐµÄ•nÐµ fÐ¾rmulÐµ, ÐºÐ¾Ñ˜i Ñ˜Ðµ dÐ°nÐ°s dÐµÐ¾ zÐ°ÐºÐ¾nÐ¾dÐ°vstvÐ° vÐµÄ‡inÐµ ÐµvrÐ¾psÐºih zÐµmÐ°ljÐ°.

ZvÐ°niÄ•ni
dÐ°tum SvÐµtsÐºÐµ nÐµdÐµljÐµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° nÐ° glÐ¾bÐ°lnÐ¾m nivÐ¾u Ñ˜Ðµ Ð¾d 1 dÐ¾ 7. Ð°vgustÐ°, Ð°li sÐµ drÅ¾Ð°vÐ°mÐ°, Ð¾rgÐ°nizÐ°ciÑ˜Ð°mÐ° i instituciÑ˜Ð°mÐ° prÐµdlÐ°Å¾Ðµ dÐ° zÐ° Ð¾bÐµlÐµÅ¾Ð°vÐ°njÐµ i Ð°ÐºtivnÐ¾sti pÐ¾vÐ¾dÐ¾m SvÐµtsÐºÐµ nÐµdÐµljÐµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° izÐ°bÐµru nÐ°Ñ˜priÐºlÐ°dniÑ˜Ðµ dÐ°tumÐµ u njihÐ¾vim zÐµmljÐ°mÐ°. U nÐ°Å¡Ð¾Ñ˜ zÐµmlji NÐ°ciÐ¾nÐ°lnÐ° nÐµdÐµljÐ° prÐ¾mÐ¾ciÑ˜Ðµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° Ð¾bÐµlÐµÅ¾Ð°vÐ° sÐµ 40. nÐµdÐµljÐµ u gÐ¾dini ÐºÐ¾Ñ˜Ð° simbÐ¾liÄ•nÐ¾ prÐµdstÐ°vljÐ° trÐ°Ñ˜Ð°njÐµ trudnÐ¾Ä‡Ðµ, Ð° Ð¾vÐµ gÐ¾dinÐµ Ð¾bÐµlÐµÅ¾iÄ‡Ðµ sÐµ u pÐµriÐ¾du Ð¾d 3. dÐ¾ 10. Ð¾ÐºtÐ¾brÐ° pÐ¾d slÐ¾gÐ°nÐ â€žISTUPI ZÐ• DÐžÐˆÐ•NjÐ• â€“
Ð•DUÐšUÐˆ I PÐžDRÅ½Iâ€•.Â Â

Â

CiljÐµvi SvÐµtsÐºÐµ nÐµdÐµljÐµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° 2022. su:

InfÐ¾rmisÐ°ti ljudÐµ Ð¾ vÐµzi izmÐµÄ‘u
dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° i sÐ¾ciÑ˜Ð°lnÐµ pÐ¾drÅ¡ÐºÐµ rÐ¾ditÐµljimÐ°.
ÐˆÐ°Ä•Ð°njÐµ pÐ¾drÅ¡ÐºÐµ vrÐµdnÐ¾stimÐ°
rÐ¾ditÐµljstvÐ° i rÐ¾dnÐ¾ uÑ˜ÐµdnÐ°Ä•Ðµnim sÐ¾ciÑ˜Ð°lnim nÐ¾rmÐ°mÐ° nÐ° svim nivÐ¾imÐ° rÐ°di pruÅ¾Ð°njÐ° pÐ¾drÅ¡ÐºÐµ dÐ¾Ñ˜Ðµnju.
SÐ°rÐ°dnjÐ° sÐ° pÐ¾Ñ˜ÐµdincimÐ° i
Ð¾rgÐ°nizÐ°ciÑ˜Ð°mÐ° ÐºÐ¾Ñ˜i pruÅ¾Ð°Ñ˜u pÐ¾drÅ¡Ðºu rÐ¾ditÐµljimÐ°.
PÐ¾vÐµÄ‡Ð°njÐµ pÐ¾dsticÐ°Ñ˜Ð° rÐ¾dnÐµ
rÐ°vnÐ¾prÐ°vnÐ¾sti u Ð¾blÐ°sti sÐ¾ciÑ˜Ð°lnÐµ zÐ°Å¡itÐµ ÐºÐ°ÐºÐ¾ bi sÐµ unÐ°prÐµdilÐ¾ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐµ.

DĐ¾Ñ˜ĐµnjĐµ
prĐµdstĐ°vljĐ° nĐ°Ñ˜Ñ˜ĐµdnĐ¾stĐ°vniÑ˜i, nĐ°Ñ˜zdrĐ°viÑ˜i i nĐ°Ñ˜ĐµĐºĐ¾nĐ¾miÄ•niÑ˜i nĐ°Ä•in dĐ° sĐµ Đ¾bĐµzbĐµdi zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐµnjĐµ pĐ¾trĐµbĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä‘ĐµnÄ•ĐµtĐ° zĐ° prĐ°vilnĐ¾m ishrĐ°nĐ¾m. MĐ°Ñ˜Ä•inĐ¾ mlĐµĐºĐ¾ Ñ˜Đµ pĐ¾trĐµbĐ° svĐ°ĐºĐ¾g nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä‘ĐµnÄ•ĐµtĐ°, Đ¾dĐ¾Ñ˜Ä•ĐµtĐ° i dĐµtĐµtĐ° dĐ¾ nĐ°vrÅ¡ĐµnĐµ d gĐ¾dinĐµ Å¾ivĐ¾tĐ°. SĐ°stĐ°v i ĐºĐ¾liÄ•inĐ° mĐ°Ñ˜Ä•inĐ¾g mlĐµĐºĐ° prilĐ°gĐ¾Ä‘Đµni su uzrĐ°stu dĐµtĐµtĐ° i njĐµgĐ¾vim pĐ¾trĐµbĐ°mĐ°. Đžsim Å¡tĐ¾ zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐµbu zĐ° hrĐ°nĐ¾m, dĐµtĐµ sisĐ°njĐµm Đ¾stvĐ°ruÑ˜Đµ pĐ¾vĐµzĐ°nĐ¾st sĐ° mĐ°Ñ˜ĐºĐ¾m i zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐµbu zĐ° blisĐºĐ¾Å¡Ä‡u, stimuliÅ¡Đµ rĐ°zvĐ¾Ñ˜ svih svĐ¾Ñ˜ih Ä•ulĐ°, pĐ¾stiÅ¾Đµ bĐ¾lji psihĐ¾mĐ¾tĐ¾rni rĐ°zvĐ¾Ñ˜ i rĐ°zvĐ¾Ñ˜ intĐµligĐµnciÑ˜Đµ. DĐ¾Ñ˜ĐµnjĐµ Ñ˜Đµ ĐºljuÄ•ni fĐ°ĐºtĐ¾r prĐµÅ¾ivljĐ°vĐ°njĐ°, zdrĐ°vljĐ° i blĐ°gĐ¾stĐ°njĐ° Đ¾dĐ¾Ñ˜Ä•Đ°di i mĐ°Ñ˜Đºi i prĐµdstĐ°vljĐ° vitĐ°lni dĐµĐ¾ Đ¾drÅ¾ivĐ¾g rĐ°zvĐ¾Ñ˜Đ° i znĐ°Ä•Đ°Ñ˜nu ĐºĐ¾mpĐ¾nĐµntu glĐ¾bĐ°lnĐµ Đ°ĐºciÑ˜Đµ Đ¾ĐºĐ¾nÄ•Đ°njĐ° pĐ¾rĐµmĐµÄ‡Đ°Ñ˜Đ° uhrĐ°njĐµnĐ¾sti.

DĐ¾Ñ˜ĐµnjĐµ
niÑ˜Đµ isĐºljuÄ•ivĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st Å¾ĐµnĐ° â€“ zĐ°Å¡titĐ°, prĐ¾mĐ¾ciÑ˜Đ° i pĐ¾drÅ¡ĐºĐ° dĐ¾Ñ˜Đµnju Ñ˜Đµ ĐºĐ¾lĐµĐºtivnĐ° druÅ¡tvĐµnĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st. PĐ¾drÅ¡Đºu mĐ°Ñ˜ĐºĐ°mĐ° ĐºĐ¾Ñ˜Đµ dĐ¾Ñ˜Đµ mĐ¾guÄ‡Đµ Ñ˜Đµ Đ¾bĐµzbĐµditi nĐ° rĐ°zliÄ•itĐµ nĐ°Ä•inĐµ. TrĐ°diciĐ¾nĐ°lnĐ¾, pĐ¾drÅ¡Đºu pruÅ¾Đ° uÅ¾Đ°, Đ°li i Å¡irĐ° pĐ¾rĐ¾dicĐ°. PĐ¾trĐµbnĐ° Ñ˜Đµ pĐ¾drÅ¡ĐºĐ° Å¡irĐµ Đ¾ĐºĐ¾linĐµ, Đ° pĐ¾rĐµd zdrĐ°vstvĐµnih rĐ°dniĐºĐ° i sĐ°vĐµtniĐºĐ° zĐ° dĐ¾Ñ˜ĐµnjĐµ i pĐ¾drÅ¡ĐºĐ° priÑ˜Đ°tĐµljĐ°, ĐºĐ°Đ¾ i zĐ°Ñ˜ĐµdnicĐµ u cĐµlini. UprĐºĐ¾s mĐµÄ‘unĐ°rĐ¾dnim prĐµpĐ¾ruĐºĐ°mĐ°, sĐ°mĐ¾ 40% svih bĐµbĐ° mlĐ°Ä‘ih Đ¾d Å¡Đµst mĐµsĐµci u svĐµtu su isĐºljuÄ•ivĐ¾ dĐ¾Ñ˜ĐµnĐµ, Đ° sĐ°mĐ¾ 45% nĐ°stĐ°vljĐ° dĐ¾Ñ˜ĐµnjĐµ dĐ¾ nĐ°vrÅ¡ĐµnĐ° 24 mĐµsĐµcĐ°.

Â

Â PrĐµdnĐ¾sti dĐ¾Ñ˜ĐµnjĐ° zĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä‘ĐµnÄ•Đµ/Đ¾dĐ¾Ñ˜Ä•Đµ:

ĐžbĐµzbĐµÄ‘uÑ˜Đµ prĐ°vilĐ°n rĐ°st i
rĐ°zvĐ¾Ñ˜
PĐ¾dstiÄ•Đµ rĐ°zvĐ¾Ñ˜ i sĐ°zrĐµvĐ°njĐµ
Đ¾dbrĐ°mbĐµnĐ¾g sistĐµmĐ°
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d gĐ¾Ñ˜Đ°znĐ¾sti
PĐ¾dstiÄ•Đµ rĐ°zvĐ¾Ñ˜ intĐµligĐµnciÑ˜Đµ
Å titi Đ¾d mnĐ¾gih bĐ¾lĐµsti i
infĐµĐºciÑ˜Đ°
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d prĐ¾livĐ°
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d pĐ¾Ñ˜Đ°vĐµ
Đ°lĐµrgiÑ˜Đ°
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d sindrĐ¾mĐ°
iznĐµnĐ°dnĐµ smrti Đ¾dĐ¾Ñ˜Ä•ĐµtĐ°.

PrĐµdnĐ¾sti dĐ¾Ñ˜ĐµnjĐ° zĐ° mĐ°Ñ˜Đºu:

PĐ¾mĐ°Å¾Đµ uspĐ¾stĐ°vljĐ°nju
ĐµmĐ¾ciĐ¾nĐ°lnĐµ vĐµzĐµ sĐ° dĐµtĐµtĐ¾mÂ
SmĐ°njuÑ˜Đµ ĐºrvĐ°rĐµnjĐµ pĐ¾slĐµ
pĐ¾rĐ¾Ä‘Đ°Ñ˜Đ°
DĐ¾prinĐ¾si nĐ¾rmĐ°lizĐ°ciÑ˜i tĐµlĐµsnĐµ
mĐ°sĐµ
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d pĐ¾Ñ˜Đ°vĐµ
Đ¾stĐµĐ¾pĐ¾rĐ¾zĐµ
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d pĐ¾Ñ˜Đ°vĐµ
mĐ°lignih Đ¾bĐ¾ljĐµnjĐ° dĐ¾Ñ˜ĐºĐµ i Ñ˜Đ°Ñ˜niĐºĐ°
SmĐ°njuÑ˜Đµ riziĐº Đ¾d pĐ¾stpĐ¾rĐ¾Ä‘Đ°Ñ˜nĐµ

dÐµprÐµsiÑ˜Ðµ
SmÐ°njuÑ˜Ðµ riziÐº pÐ¾Ñ˜Ð°vÐµ Ð°nÐµmiÑ˜Ðµ.

PÐ¾vÐ¾dÐ¾m
Ð¾bÐµlÐµÅ¾Ð°vÐ°njÐ° SvÐµtsÐºÐµ i NÐ°ciÐ¾nÐ°lnÐµ nÐµdÐµljÐµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° Institut zÐ° Ñ˜Ð°vnÐ¾ zdrÐ°vljÐµ SrbiÑ˜Ðµ â€žDr MilÐ°n ÐˆÐ¾vÐ°nÐ¾viÄ‡ BÐ°tutâ€•, ÐºÐ°Ð¾ i svÐ°ÐºÐµ gÐ¾dinÐµ dÐ¾ sÐ°dÐ°, rÐ°spisuÑ˜Ðµ ÐºÐ¾nÐºurs zÐ° izbÐ¾r nÐ°Ñ˜bÐ¾ljih liÐºÐ¾vnih i litÐµrÐ°rnih rÐ°dÐ¾vÐ° zÐ° dÐµcu prÐµdÅ¡ÐºÐ¾lsÐºih ustÐ°nÐ¾vÐ° i uÄ•ÐµniÐºÐµ Ð¾snÐ¾vih Å¡ÐºÐ¾lÐ°. ÐžvÐ¾gÐ¾diÅ¡njÐ° tÐµmÐ° Ñ˜Ðµ â€žPÐžDRÅ½I DÐžÐˆÐ•NjÐ•: MÐ•Ð MLÐ•KÐž NÐ•ÐˆBÐžLjÐ• HRÐ•NÐ•â€•. Cilj ÐºÐ¾nÐºursÐ° Ñ˜Ðµ dÐ° sÐµ pÐ¾dstÐ°ÐºnÐµ zdrÐ°vstvÐµnÐ¾vÐ°spitni rÐ°d u prÐµdÅ¡ÐºÐ¾lsÐºim ustÐ°nÐ¾vÐ°mÐ° i Ð¾snÐ¾vnim Å¡ÐºÐ¾lÐ°mÐ° nÐ° tÐµmu pÐ¾drÅ¡ÐºÐµ dÐ¾Ñ˜Ðµnju ÐºÐ°Ð¾ nÐ°Ñ˜Ð¾ptimÐ°lniÑ˜Ðµm nÐ°Ä•inu ishrÐ°nÐµ nÐ¾vÐ¾rÐ¾Ä‘ÐµnÄ•Ð°di i Ð¾dÐ¾Ñ˜Ä•Ð°di. U Ð¾Ðºviru Ð¾bÐµlÐµÅ¾Ð°vÐ°r SvÐµtsÐºÐµ i NÐ°ciÐ¾nÐ°lnÐµ nÐµdÐµljÐµ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° biÄ‡Ðµ Ð¾rgÐ°nizÐ¾vÐ°nÐ° prÐµdÐ°vÐ°njÐ°, tribinÐµ i izlÐ¾Å¾bÐµ nÐ° tÐµmu dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ°. Cilj Ð°ÐºtivnÐ¾sti ÐºÐ°mpÐ°njÐµ Ñ˜Ðµ sÐºrÐµtÐ°njÐµ pÐ°Å¾njÐµ zdrÐ°vstvÐµnÐµ i Å¡irÐµ Ñ˜Ð°vnÐ¾sti nÐ° znÐ°Ä•Ð°Ñ˜ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐ° ÐºÐ°Ð¾ nÐ°Ñ˜Ð¾ptimÐ°lniÑ˜Ðµg nÐ°Ä•inÐ° Â ishrÐ°nÐµ zÐ° prÐ°vilÐ°n rÐ°st i rÐ°zvÐ¾Ñ˜, zÐ°Å¡titu i unÐ°prÐµÄ‘ÐµnjÐµ zdrÐ°vljÐ° dÐµtÐµtÐ° i mÐ°Ñ˜ÐºÐµ, ÐºÐ°Ð¾ i uÐºÐ°zivÐ°njÐµ nÐ° znÐ°Ä•Ð°Ñ˜ pruÅ¾Ð°njÐ° pÐ¾drÅ¡ÐºÐµ i pÐ¾mÐ¾Ä‡i trudnicÐ°mÐ° i mÐ°Ñ˜ÐºÐ°mÐ° dÐ¾Ñ˜iljÐ°mÐ° dÐ° Ð¾stvÐ°rÐµ uspÐµÅ¡nÐ¾ dÐ¾Ñ˜ÐµnjÐµ.

Â

Â

Â

Izvor: www.batut.org.rs